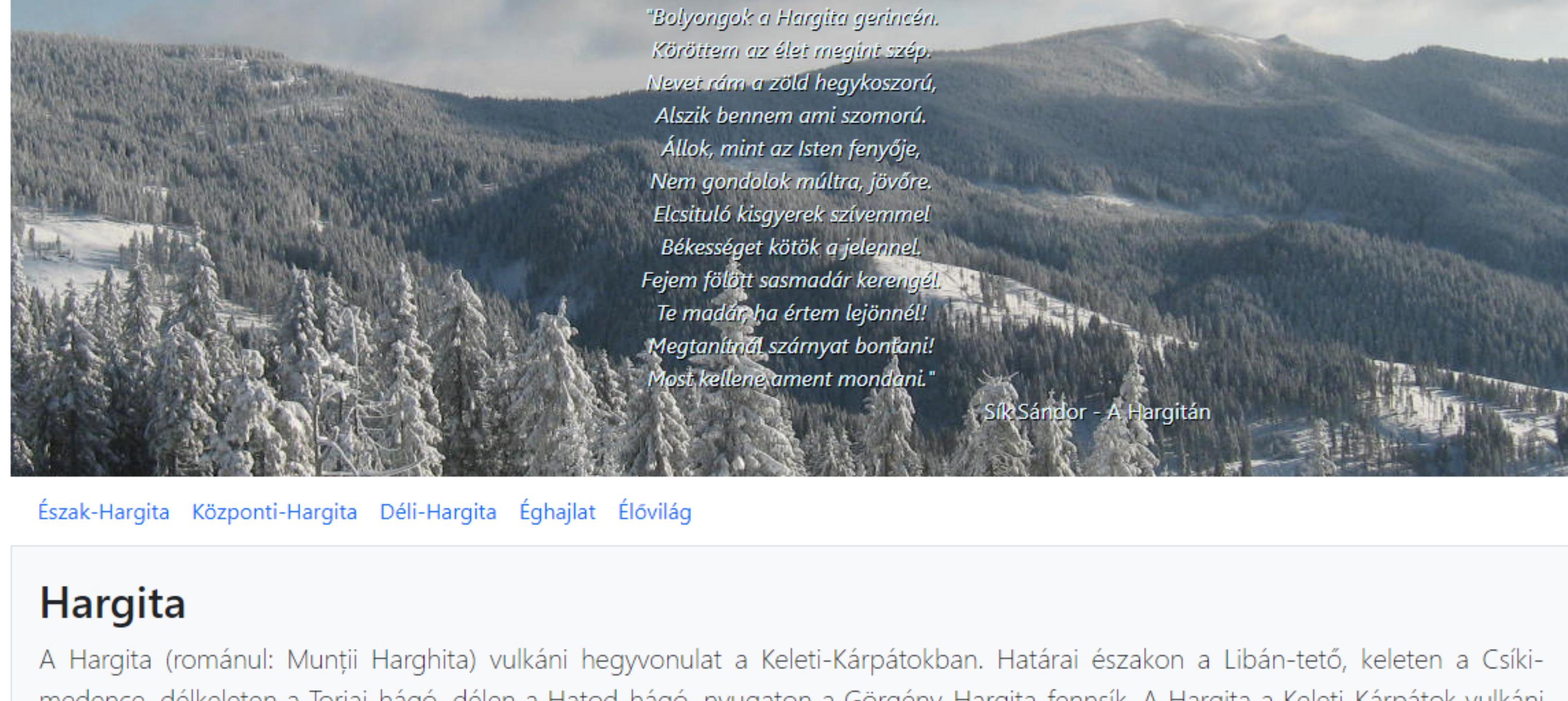

Hargita

"Bolyongok a Hargita gerincén.
Köröttem az élet megírt szép,
Nevet rám a zöld hegykoszorú,
Alszik benne ami szomorú.
Állok, mint az Isten fenyője,
Nem gondolok műltra, jóvöré.
Elcsituló kisgyerek szíveimmel
Békességet kötök a jelennel.
Fejem fölött sasmadár kerengél,
Te madár ha értem lejönök!
Megtanítnd szányaft bonfán!

Most kellene timent mondani."

Sík Sándor - A Hargitán

[Észak-Hargita](#) [Központi-Hargita](#) [Déli-Hargita](#) [Éghajlat](#) [Elővilág](#)

Hargita

A Hargita (románul: Munții Harghita) vulkáni hegység a Keleti-Kárpátokban. Határai északon a Libán-tető, keleten a Csíki-medence, délkeleten a Torjai-hágó, délen a Hatod-hágó, nyugaton a Görgény-Hargita-fennsík. A Hargita a Keleti-Kárpátok vulkáni vonulatának (Kelemen-Görgény-Hargita) része. Északon, a Libán-tetőnél kapcsolódik a Görgényi-havasokhoz, délen, a Hatod-hágónál a Baroti-hegységhoz, a Torjai-hágónál pedig a Bodoki-hegységhoz. A hegység hossza a gerincvonalon 70 km, szélessége 20–25 km. Három részre tagolódik: Északi-Hargita, Központi-Hargita és Déli-Hargita.

Észak-Hargita

A Hargita-hegység északi része az 1000 m magas Libán-tetőtől az 1310 m magasan fekvő Fertő-nyeregig tart. Ezen a részen is vulkáni kúppal, lávafolyások által létrehozott sziklagerincekkel találkozunk, viszont itt ezek kevésbé látványosak, hiszen régebbiek, mint a Központi-Hargita vagy a Déli-Hargita hasonló képződményei. Az első vulkáni építmény a Csíkmagasa (1153 m), mely egy dagadókúp maradványa. Itt kráter nem is létezett. Az Osztorsókúp talpi átmérője 8 km, itt már kirajzolódik a hajdani kráterperem is, melyet az Osztorsó (1386 m), Veres-bük (1336 m) és Vigyázó-kő (1368 m) csúcsok jelölnek. Ezt a krátert a keleti oldalon csapolta le a Lok-patak. A nyugati, külső lejtőjén jött létre az Ördög-tó nevű havasi tózegláp, melyet a Hosszú-kő (1252 m) és a Csicsaj köve (1222 m) határol nyugatról.

Az Észak-Hargita fontosabb hegyei északról délre: Gréces-tető (1128 m), Csík magasa (1152 m), Öllyes-tető (1373 m), Ostoros (1386 m), Vigyázó-kő (1374 m), Fertő-tető (1589 m)

[Ugrás az oldal tetejére](#)

Központi-Hargita

A Fertő-nyereg és a Tolvajos-hágó (985 m) között elterülő Központi-Hargitában találhatók a hegység legmagasabb csúcsai. Az 1,7 kilométert is meghaladó hegyek egy halászat sztratovulkáni kráter maradványai. Ez a legnagyobb vulkáni hegycsoport a környéken. A félkör alakú kráterperem hegyei: Mihály-havas (1685 m), Madaras-Hargita (1801 m), Rákosi-Hargita (1758 m), Madéfalvi-Hargita (1710 m) és Csicsói-Hargita (1755 m). A Madaras-Hargitán van a hegység legnagyobb menedékháza amely még 1941-ben épült a magyar kormány támogatásával. A Csicsói-Hargita déli oldalában, 1300–1400 m magasságban található Hargitafürdő, Hargita megye legmagasabban fekvő emberi települése. A hargitafürdői mofetták, gózlók és a peremvidéken gyakori vasas, magnéziumos, erősen szénsavas ásványvíz-források az erőteljes vulkáni utóműködésről tanusoknak.

A Központi-Hargita fontosabb hegyei északról délre: Nagy-Madaras (1503 m), Madaras-Hargita (1801 m), Rákosi-Hargita (1756 m), Mihály havasa (1685 m), Hegyes-kő (1571 m), Madéfalvi-Hargita (1709 m), Csicsói-Hargita (1755 m), Széles vésze (1483 m), Bor hegyese (1379 m).

Madarasi-Hargita

A Madaras-Hargita (románul: Harghita-Mădăraș) a Hargita-hegység és Székelyföld legmagasabb hegycsúcsa, egy egykor rétegvulkáni kráter peremének északi maradványa. A nehezen felismerhető kráterperem többi hegycsúcsa az Oltárkő (1358 m), a Rákosi-Hargita (1755 m), a Madéfalvi-Hargita (1709 m) és a Csicsói-Hargita (1756 m). Ezek alkotják a Keleti-Kárpátok egyik legnagyobb vulkáni maradványát.

Az egykor kráter szélessége 5 km. A déli oldalból ered a Hargita leghosszabb folyóvize, a Vargyas-patak. A Madaras-Hargita régi elnevezései: Galusz-tető, Nagy-Hargita, Havas, Nagy-havas, Nagyerdő. A Madaras-Hargitát először Tótfalvi Péter kezdte 1998 után a „székelyek szent hegye”-ként emlegetni. Azóta ez lassan kezd beivóni a köztudatba.

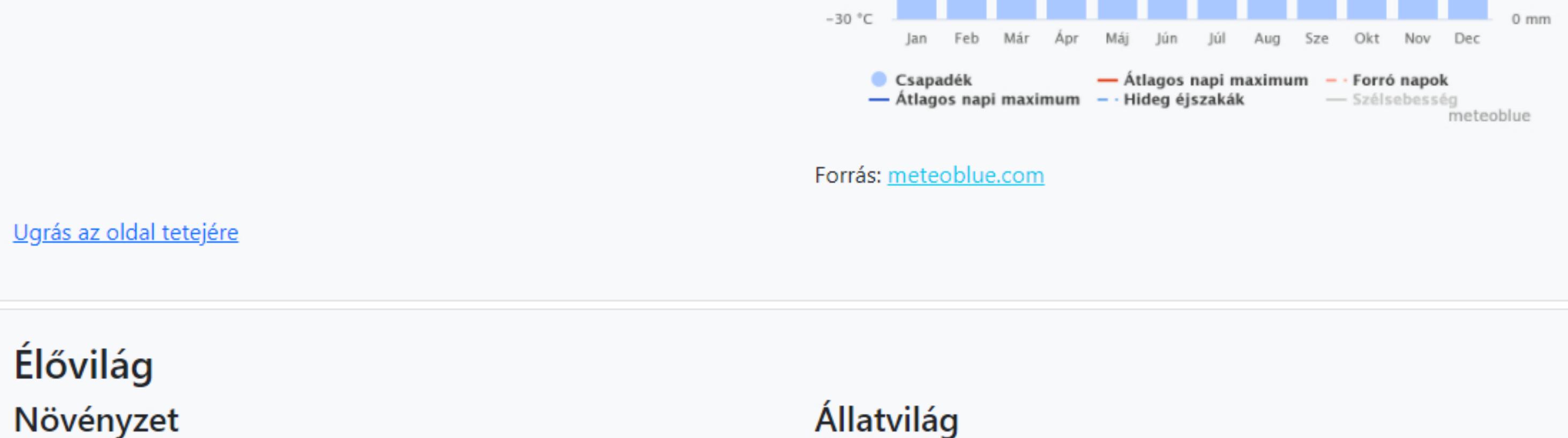

[Ugrás az oldal tetejére](#)

Déli-Hargita

A Déli-Hargita (régebbi nevén Hermányi-hegység) Hargita megye és Kovászna megye határán helyezkedik el, a Tolvajos-hágó és a Hatod-hágó között. A Tolvajos-hágótól délre helyezkedik el Erdély legnagyobb fellápa, a Lúcs-tőzegláp, amelynek felülete 3 x 4 km, és amelyet a Kormos-patak csapol le. A Déli-Hargita egyetlen hegyi üdülőtelepe az 1250 m-en fekvő Csíkszentimrei Büdösfürdő borvíz-forrásokkal és mofettákkal. Itt találhatók a Hargita legerősebb (99% szén-dioxidot tartalmazó) gázömlései. Az ide vezető rossz út miatt kevés turista, fóleg helyiek látogatják.

A Büdösfürdőtől délre van a Déli-Hargita legmagasabb hegyeit, köztük a Kakukk-hegyet (1558 m) magába foglaló vulkáni maradvány. A Fekete-hegy (1368 m) déli lábánál, a Fenyős-patak völgyében található a nemrég újjáépített bodvai vashámor. A Nagy-Piliskénél (1374 m) a Déli-Hargita két felé ágazik. A Hatod-hágó felé találjuk a Nagy-Murgót, amely a Keleti-Kárpátok vulkáni vonulatának legdélebbi tagja. A Déli-Hargitához sorolható az Olton átnyúló Csomád-hegység, amelynek az épen maradt kettős kráterében található a Szent Anna-tó és a Mohos-tőzegláp.

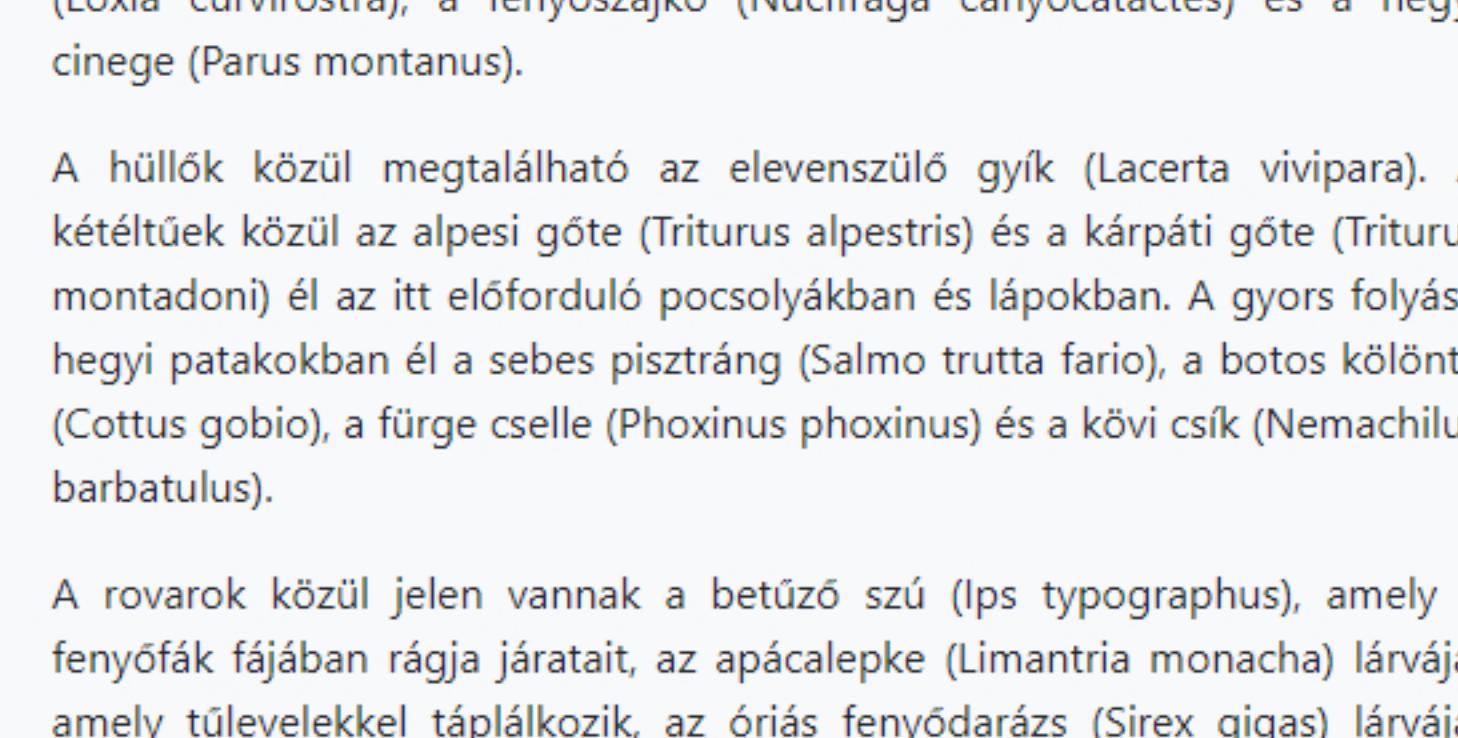

A Déli-Hargita fontosabb hegyei északról délre: Talabor-hegy (1292 m), Nagy-Kő-bük (1231 m), Gesztenye-szikla (1312 m), Kemence-tető (1193 m), Angyalka-tető (1458 m), Kakukk-hegy (1558 m), Aladár-tető (1370 m), Kapus (1423 m), Mitács (1280 m), Nagy-Piliske (1373 m), Nagy-Murgó (1016 m), Nagy-Csomád (1301 m).

[Ugrás az oldal tetejére](#)

Éghajlat

A felszálló légtömegek miatt aránylag kevés az évi napsütés órák száma (1600 – 1900 óra). Derült időre nagyobb valószínűséggel számíthatunk január 20. – február 10. között és július 25. – november 10. között. A legmagasabb hegycsúcsokon az évi átlaghőmérésük 2 °C. A leghidegebb hónap a január (-10 °C), a legmelegebb a június (8 °C) 1500 méternél magasabban. A fagyos napok szeptember végétől június elejéig tartanak, de néha nyáron is előfordulhatnak. A csapadékmennyisége a csúcsokon 1200 mm/év.

Forrás: [meteoblue.com](#)

[Ugrás az oldal tetejére](#)

Elővilág

Növényzet

A erdők 1700-1740 méter magasságig terjednek. Ez alatt a fenyvesek az éghajlatnak megfelelően a hegység keleti oldalán 650 méterig ereszkednek le, a melegebb nyugati oldalon 1200 méterig. Bükkösök főleg a nyugati oldal alacsonyabb szintjein fordulnak elő.

Amint felérkezünk a Madaras-Hargitára, az aljban jellemző elegyes erdőből a fenyvesekbe csöppenünk. Innen mindenkor 10-20 perc járással a csúcs irányába, már elérjük a fenyvesek felső határát, ezután az alpesi tájakra jellemző borágás következik. Tehát a mindenkor 10 km-es szakaszon három növényzeti övet érintünk.

A Madaras-Hargita növényzeti szempontjából az alhavasi (szubalpesi) növényzeti övre tartozik. Az itt élő növények leggyakrabban a cserjék közül kerülnek ki. Ilyen például a törpe boróka (*Juniperus nana*), a fekete áfonya (*Vaccinium myrtillus*), a vörös áfonya (*Vaccinium vitis-idaea*) és a hamvas áfonya vagy Vaccinium áfonya (*Vaccinium uliginosum*).

Az uralkodó fafaj a lucfenyő (*Picea abies*), amely összefüggő, havasi erdősekkel alkot, de lehet csoportosan vagy éppen magányosan is.

Ahol ezekbe az erdőkbe beható a fény, ott lágyszárú növényekkel is találkozhatunk, mint például a kék virágú, harangojt (*Soldanella montana*), a sárga szíromlevelű ibolya (*Viola biflora*), a fekete tárnics (*Gentiana asclepiadea*), a hegyi boglárka (*Ranunculus montana*), a szívelű nadályító (*Symphytum cordata*), a fenyves csengettyűke (*Campanula abietina*), a piros mécsvirág (*Melandryum rubrum*) szép piros virágokkal, a barnás-vörös virágával a bükölő pataktermi gyömbérgyökér (*Geum rivale*), ragadós enyhevesszerű szárával, szép piros virágokkal az enyhecske (*Viscaria vulgaris*) és a szép hölgymál fajok (*Hieracium sp.*) sárga színű fészkes virágzataikkal.

A lucfenyveseket helyenként alhavasi gyepök tartják, amelyeket többnyire a szőrfű (*Nardus stricta*), ritkábban a vörös csenkesz állományai alkotják.

Ha a csúcstól déli irányban leereszkedünk a lejtőn, miután áthaladunk egy lucfenyő csoportosuláson, egy nagyobb kiterjedésű tőzegmohalaphoz érünk. A tőzegmohaláp keletkezését és fejlődését a csapadékos, párat, hűvös, hegyvidéki éghajlat segítette elő.

[Ugrás az oldal tetejére](#)

Állatvilág

A lucfenyvesekben élő emlős állatok: a barna medve (*Ursus arctos*), nagytestű ragadozó állat, a kecses alakú gímszarvas (*Cervus elaphus carpathicus*), a ritka, rejtélyes hiúz (*Lynx lynx*), a farkas (*Canis lupus*), a vadmacska (*Felis silvestris*), a nyuszt (*Martes martes*), a mókus (*Sciurus vulgaris*), a róka (*Vulpes vulpes*) és a vaddisznó (*Sus scrofa*).

A madarak közül előfordul a siketfajd (*Tetrao urogallus*), a császármadár (*Tetraites bonasia*), a macskabagoly (*Strix aluco aluco*), az uhu (*Bubo bubo*), az egerészölyv (*Buteo buteo*), a fenyves cinege (*Parus ater*), keresztszörű (*Loxia curvirostra*), a fenyőszajkó (*Nucifraga canonicata*) és a hegyi cinege (*Parus montanus*).

A hüllők közül megtalálható az elevenszűlű gyík (*Lacerta vivipara*). A kétéltűek közül az alpesi góte (*Triturus alpestris*) és a kárpáti góte (*Triturus montandoni*) él az itt előforduló pocsolyákban és lápokban. A gyors folyású hegyi patakokban él a sebes pisztráng (*Salmo trutta fario*), a botos kölöntő (*Cottus gobio*), a fürge cselle (*Phoxinus phoxinus*) és a kövi csík (*Nemacheilus barbatulus*).

A rovarok közül jelen vannak a betűző szú (*Ips typographus*), amely a fenyőfák fájában rájága járatait, az apácalepke (*Limantria monacha*) lárvája, amely tülevekkel táplálkozik, az óriás fenyődarázs (*Sirex gigas*) lárvája, amely alagutat rág a fában.

[Ugrás az oldal tetejére](#)

Források: [Hargita \(hegység\)](#) és [Madaras-Hargita](#) Wikipédia oldalak.